

L'amic andalús

Narrativa, 444

Alexander Söderberg
L'amic andalús

Traducció de Núria Parés i Carol Gandia

Editorial Empúries
Barcelona

Títol original: *Den Andalusiske Vänner*
© Alexander Söderberg, 2012
Publicat per acord amb Salomonsson Agency.

Primera edició: setembre del 2013

© de la traducció: Núria Parés Sellarès i Carolina Gandia Segura, 2013
© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Impressió: Limpergraf
DIPÒSIT LEGAL: B. 19.953-2013
ISBN: 978-84-9787-845-6

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

PRÒLEG

Anava mirant el retrovisor i la carretera. No veia la moto, ja no hi era. Feia un moment sí, havia aparegut al seu darrere i llavors havia desaparegut. Es va ficar al carril interior de l'autopista, intentant ocultar-se entre els cotxes que deixaven rere seu.

Ell no parava de mirar cap enrere i de donar-li instruccions des del lloc d'acompanyant. Ella no entenia res del que li deia, només sentia el pànic a la seva veu.

El perfil de la moto va aparèixer en el tremolós mirall retrovisor, va desaparèixer uns instants, va tornar a aparèixer; va continuar així mentre esquivava els cotxes que tenien al darrere. Llavors ella va anar cap al carril de l'esquerra, que estava lliure, va prémer el pedal a fons i el cotxe va vibrar amb les revolucions del motor mentre posava cinquena: a tot gas. Se sentia marejada.

Notava corrent d'aire als peus, les bales devien haver tocat en algun lloc d'allà a sota. El forats feien un soroll com un udol que es barrejava amb l'estrèpit del motor, un soroll terrible que li perforava el cervell. No recordava quanta estona havia conduït abans dels trets, que havien arribat de manera sobtada i irreal. Havia tingut temps de veure que l'home de la moto duia un casc blau amb la visera fumada, i que el pistoler del darrere duia un casc negre sense visera; durant un instant li havia vist els ulls, que tenien una expressió completament buida.

Els havien disparat per l'esquerra; el soroll havia sorgit del no-res, com una vibració en ràpida successió. A dins del cotxe va sonar un fort estrèpit, com si algú colpegés la carrosseria amb una cadena gruixuda i pesada. Al mateix temps ella va sentir un xiscle, però no estava segura de si l'havia fet ella o l'home

del seu costat. Li va fer una ullada ràpida. Ara tenia un aspecte diferent: els nervis i la por li traspuaven en forma d'ira i se li reflectien de manera evident al rostre: el front arrugat, els ulls fora de les òrbites, alguna petita contracció de tant en tant. L'home va tornar a prémer un dels números de marcatge ràpid del seu mòbil —ja ho havia fet un cop des que els havien disparat—, es va esperar mentre mirava fixament cap endavant, però aquesta vegada tampoc no va obtenir resposta i va penjar.

La moto se'ls acostava a gran velocitat i l'home li va dir cridant que anés més ràpid. Ella va veure ben clar que la velocitat no els salvaria pas, ni tampoc els crits de l'home. Va notar el gust metàl·lic de la por a la boca i un soroll que brunzia febrilment dins del seu cap. El pànic que sentia havia superat el límit, ja no tremolava, només notava un pes terrible als braços, com si agafar el volant fos un enorme esforç. I com un enemic invencible, de sobte la moto ja era al seu costat. Va mirar cap a l'esquerra i va tornar a veure l'arma a la mà del pistoler, que l'alçava apuntant contra ella. Es va ajupir instintivament en el moment en què l'arma va començar a escopir bales: es van sentir els forts espetecs dels trets que van tocar la carrosseria, l'estrepit de la finestra, que es va esmicolar i li va llançar a sobre una cascada de vidres. Estava ajupida, amb el cap a un costat i el peu clavat a l'accelerador. El cotxe anava sol, no tenia ni idea del que passava al seu davant. Va tenir temps de veure que la guantera estava oberta, que hi havia unes quantes revistes i que l'home tenia una pistola a la mà. I llavors es va produir una forta detonació, metall contra metall. Un grinyol esgarrifós a la part dreta del cotxe en topar contra la tanca lateral de l'autopista. I amb el soroll de xerric i carrisqueig, el cotxe va començar a trontollar violentament i se sentia pudor de cremat.

Es va incorporar, va fer un cop de volant per redreçar el cotxe i es va tornar a incorporar al trànsit. Va fer una ullada ràpida per sobre l'espatlla; la moto continuava al seu costat, una mica enrere. L'home va renegar i es va inclinar per sobre d'ella per disparar per la finestra: tres trets seguits i ràpids. Les explosions de la pistola van ressonar de manera increïble dins del cotxe, la moto va frenar i va desaparèixer.

—Quant falta? —va preguntar ella.

Ell la va mirar amb expressió de no entendre la pregunta i va reaccionar com si hagués sentit un eco dins del cap.

—No ho sé...

El pedal de l'accelerador encara tocava a terra, l'agulla del velocímetre tremolava i el cotxe oscil·lava als revolts de la carretera. Una altra ullada ràpida al retrovisor.

—Ja els tornem a tenir aquí —va dir ella.

Ell va intentar obrir la seva finestra, però la col·lisió amb la tanca havia torçat la porta i el vidre estava encallat. Es va tornar a inclinar cap a ella, va aixecar el peu dret i va clavar una coça a la finestra. La major part dels vidres van anar a parar a fora. Va netejar les restes amb el canó de la pistola, va treure el cap a fora i va disparar contra la moto, que es va enretirar de nou. Ella era conscient que es trobaven en una situació desesperada. La moto tenia el control.

I llavors tot es va quedar en silenci, com si algú hagués tret el so. Circulaven per l'autopista, miraven endavant com si tots dos intentessin reconciliar-se amb la mort que se'ls acostava, amb les cares pàl·lides, incapaços de comprendre què estava passant a les seves vides en aquell moment precís. Ell feia cara de cansat, tenia el cap cot i els ulls tristos.

—Digues alguna cosa! —Va pronunciar aquella ordre cridant, amb les mans al volant, els ulls a la carretera, a tota velocitat.

En un primer moment no va respondre, se'l veia pensatiu, i llavors es va girar per mirar-la.

—Ho sento, Sophie.

PRIMERA PART

ESTOCOLM,
SIS SETMANES ABANS, MAIG

Hi havia alguna cosa en ella que feia que algunes persones diguessin que no semblava una infermera, i mai no arribava a esbrinar si es tractava d'un compliment o d'un insult. Tenia els cabells llargs i foscos i uns ulls verds que a vegades feien la impressió que estava a punt de posar-se a riure. Però no ho feia; senzillament, era l'aspecte que tenia, com si hagués nascut amb un somriure als ulls.

Va baixar les escales, que cruixien sota els seus peus. Aquella casa —un xalet de fusta bastant petit de color groc, construït el 1911, amb les finestres emplomades, els terres de parquet antic i brillant i un jardí que hauria pogut ser més gran— era el seu lloc en aquest món. Se'n va adonar la primera vegada que la va veure.

La finestra de la cuina estava oberta al tranquil vespre de primavera. Però l'olor que hi entrava era més aviat estival. Faltaven unes quantes setmanes per a l'estiu, però la calor havia arribat abans d'hora i no se'n volia anar. S'havia quedat allà suspesa, densa i completament silenciosa. Ella n'estava contenta, ho necessitava, li encantava poder tenir les finestres i les portes obertes, poder-se moure lliurement de dins a fora de la casa.

Es va sentir el soroll d'una moto a la llunyania, un tord cantant dalt d'un arbre i també altres ocells, però no en sabia els noms.

La Sophie va treure la vaixella i va parar la taula per a dos amb els millors plats, els millors coberts i les millors copes, intentant no posar res de cada dia. Sabia que probablement soparia sola, perquè l'Albert menjava quan tenia gana, cosa que rares vegades coincidia amb el seu horari. Va sentir els seus passos a les escales: vambes sobre fusta de roure vell; una mica

massa pesat, una mica massa dur. A l'Albert no el preocupava gens el soroll que feia. Ella li va fer un somriure quan va entrar a la cuina; ell li va tornar un somriure juvenil, va obrir la porta de la nevera i s'hi va quedar palplantat al davant mentre n'observava el contingut.

—Tanca la nevera, Albert.

No va fer cap moviment; entretant, ella menjava tot fullejant distretament un diari, després va alçar el cap i li va repetir el mateix, però aquesta vegada amb un punt d'irritació a la veu.

—No em puc moure... —va xiuxiuejar, de manera teatral.

Ella es va posar a riure, no només pel seu agut sentit de l'humor, sinó senzillament perquè era graciós i allò la feia sentir feliç... fins i tot orgullosa.

—Com t'ha anat avui? —va preguntar la Sophie.

Va veure que l'Albert estava a punt de posar-se a riure, no en tenia cap dubte, perquè sempre es creia que les seves bromes eren divertides. L'Albert va agafar una ampolla d'aigua mineral de la nevera, va tancar la porta de cop i va fer un salt per seure al marbre de la cuina. El diòxid de carboni va xiular quan va obrir el tap.

—Tothom està boig —va dir, mentre feia un glop. L'Albert li va començar a explicar com li havia anat el dia en petits fragments a mesura que li venien al cap. Ella l'escoltava i somreia mentre ell feia broma dels professors i d'altres persones. Li encantava ser divertit, això era evident, però de sobte va callar. La Sophie mai no sabia en quin moment havia de passar; callava de cop, com si estigués fart d'ell mateix i del seu sentit de l'humor. I llavors a ella li venien ganes de dir-li que no parés, que continués sent divertit, humà, simpàtic i mesquí al mateix temps. Alguna vegada ho havia intentat i havia anat malament, de manera que el va deixar estar.

Va desaparèixer al passadís. Es va produir un petit silenci; potser es canviava de sabates.

—Em deus mil corones —va dir ell.

—De què?

—Avui ha vingut la senyora de la neteja.

—No li diguis «senyora de la neteja».

La Sophie va sentir la cremallera de la jaqueta.

—Doncs com li he de dir?

De fet, no ho sabia. L'Albert ja era a la porta a punt de sortir.

—Petonets, mare —va dir de sobte, amb un to d'allò més amable.

La porta es va tancar i va sentir els seus passos al camí de grava a través de la finestra oberta.

—Truca'm, si veus que has d'arribar tard —va dir.

La Sophie va fer el de sempre. Va desparar la taula, va endreçar la cuina, va mirar una mica la televisió, va trucar a una amiga per parlar de res i així va passar el vespre. Després se'n va anar al llit i va intentar llegir algunes pàgines del llibre que tenia a la tauleta; anava d'una dona que havia descobert una nova vida ajudant els nens pobres de Bucarest. El llibre era avorrit, la dona era pretensiosa i la Sophie no tenia res a veure amb ella. Va tancar el llibre i es va posar a dormir tota sola al seu llit, com sempre.

Al cap de vuit hores, ja era un quart de set del matí. La Sophie es va llevar, es va dutxar i va eixugar el mirall del lavabo, que li va revelar unes paraules ocultes quan es va entelar: *Albert, AIK*, i un munt de coses il·legibles que ell escrivia amb el dit mentre es rentava les dents. L'havia avisat que parés de fer-ho, però a ell tant li era, i en certa manera a la Sophie li agradava que fos així.

Va esmorzar una cosa lleugera a peu dret i va llegir la portada del diari. Al cap de poc hauria de marxar a treballar. Va cridar tres vegades a l'Albert que era hora de llevar-se, i al cap d'un quart d'hora seia a la seva bicicleta i deixava que el suau aire del matí l'acabés de despertar.

* * *

Era conegut amb el nom de Jeans. Ells es pensaven que era el seu nom de debò. Reien i li assenyalaven els pantalons. *Jeans!*

Però en realitat es deia Jens, i estava assegut en una taula d'una cabanya a la selva del Paraguai juntament amb tres russos. El patró es deia Dimitri, un paio llargarut d'uns trenta anys

però que encara feia cara de nen. Els seus col·legues, en Goixa i en Vitali, tenien la mateixa edat. No paraven de riure sense mostrar cap indicatiu de plaer; els ulls esbatanats i la boca mig oberta revelaven que, en realitat, no entenien res en absolut.

En Dimitri estava remenant un còctel de Martini sec en un pot de plàstic. Hi va posar unes quantes olives i ho va sacsejar, va abocar la mescla en unes tasses de cafè, vessant-ne per fora, i després va proposar un brindis en rus. Els seus amics el van aclamar i van beure els Martinis, que tenien un regust de gasoil.

A en Jens no li queien bé; cap dels tres. Els trobava repulsius, deshonestos, grollers, nerviosos... Intentava que no es notés la seva aversió, però se li veia d'una hora lluny; mai no havia sabut amagar els sentiments.

—Fem una ullada a la mercaderia —va dir.

Els russos es van alegrar com uns nens el matí de Nadal. Va sortir de la cabanya i es va dirigir cap al jeep que estava aparcat al mig del pati polsegós i mal il·luminat.

No tenia ni idea del motiu pel qual els russos havien anat fins al Paraguai per veure la mercaderia. Normalment, algú li demanava una cosa, ell ho entregava, li pagaven i mai no coneixia el client. Però aquesta vegada era diferent, com si aquella compra d'armes fos una gran cosa per a ells, una cosa divertida, una aventura. Tampoc no tenia ni idea del tipus d'assumpte en què estaven ficats, però no volia saber-ho. No importava pas; havien anat allà per veure la mercaderia, provar les armes, esnifar una mica de cocaïna, follar-se unes quantes putes i pagar a en Jens el segon de tres terminis.

Havia portat una MP7 i una Steyr AUG de mostra. La resta estava empaquetada en un magatzem al costat del port a Ciudad del Este, esperant l'embarcament.

Els russos van agafar les armes i van fer veure que es disparaven mútuament. *Mans enlaine! Mans enlaine!* Cridaven de riure i feien l'imbècil. En Dimitri tenia una taca blanca de coca a la barba.

En Goixa i en Vitali es discutien per la MP7, no paraven d'estirar l'arma i de donar-se cops de puny al cap. En Dimitri els va separar i va agafar el pot de còctel del Martini.

En Jens els mirava de lluny. Si els russos es descontrolaven, els paraguaïans vindrien amb unes quantes putes com a gest de bona voluntat. Si els russos arribaven a anar encara més col·locats i beguts, començarien a disparar bales de debò. Sabia el que estava a punt de passar i no podia fer res per aturar-ho, i tot plegat seria terrible. Volia marxar, però s'havia de quedar fins a l'albada, mantenir-se alerta i sobri i cobrar els seus diners quan en Dimitri decidís que era moment de pagar-li.

—*Jeans!* On collons és la munició?

En Jens va assenyalar cap al jeep. Els russos hi van anar corrent, van obrir les portes i van començar a buscar. En Jens es va posar la mà a la butxaca, només li quedava un xiclet de nicotina. Feia dos mesos que havia deixat de mastegar tabac i tres anys que havia deixat de fumar. I ara era a la selva, a quaranta quilòmetres de Ciudad del Este. Les sinapsis de nicotina del seu cervell li reclamaven l'atenció. Va treure's l'últim xiclet de la butxaca, el va mastegar enèrgicament, va mirar els russos amb una repugnància mal dissimulada i es va adonar que estava a punt de tornar a començar a fumar.

* * *

Un cop a l'hospital, treballava. Poques vegades hi havia temps per fer alguna altra cosa i, a més, no li agradava fer el cafè amb les seves companyes; s'hi sentia incòmoda. No era pas tímida, potser era que li faltava alguna cosa que li impedia socialitzar tot prenent un cafè. Era allà principalment pels pacients, no pas per cap mena de devoció concreta ni per cap desig específic de cuidar persones. Treballava a l'hospital per parlar amb ells, per passar temps amb ells. Els pacients hi eren perquè estaven malalts, la qual cosa feia que es mostressin tal com eren. Oberts, humans i honestos. I això la feia sentir segura i útil. Era el que volia, era el que la feia continuar anant a la feina. Els pacients rars vegades deien ximpleries, excepte quan es començaven a trobar més bé, i llavors ja els deixava i ells també la deixaven a ella. Potser aquest era el motiu pel qual la Sophie havia triat aquesta professió.

Que potser gaudia de la desgràcia dels altres? Potser sí, però en tot cas això no era el que sentia. Tenia més aviat la sensació

que era dependent. Dependent de l'honestat de les persones, dependent de la seva franquesa, dependent de la possibilitat de veure les guspies del seu interior brillant de tant en tant. I quan això passava, aquells pacients sovint es convertien en els seus preferits de la planta. Els preferits eren gairebé sempre persones imponents. «Imponents» era la paraula que utilitzava. I quan en trobava una, es parava a pensar, impressionada i plena d'una sensació d'esperança indefinible. Eren persones íntegres que s'atreuen a encarar la vida amb un somriure, que eren imponents per dintre: sempre les havia sabut clissar al primer cop d'ull, sense saber explicar ni com ni per què. Era com si aquestes poques persones deixessin florir l'ànima, com si escollissin el millor entre el que era simplement bo, com si s'atreuissin a reconèixer i a analitzar tots els seus aspectes, fins i tot els més foscos i amagats.

Anava passadís avall amb una safata en direcció a l'habitació 11, de l'Héctor Guzmán. Havia ingressat tres dies enrere després de ser atropellat en un pas de vianants al centre de la ciutat. Tenia la cama dreta trencada per sota el genoll. Als metges els va semblar que li havien vist alguna cosa dolenta a la melsa, de manera que el tenien en observació. L'Héctor tenia quaranta anys i escaig, era ben plantat sense ser guapo, corpulent sense estar gras. Era espanyol, però la Sophie veia alguns trets nòrdics en les seves faccions. Tenia els cabells bastant foscos amb alguns flocs més clars; el nas, els pòmuls i la barbeta angulosos, i la pell era d'un marró sorrenc. Parlava un suec fluid i era *imponent* —potser pels ulls observadors que li il·luminaven el rostre, o potser per la lleugeresa dels moviments malgrat ser un home corpulent. O possiblement per aquella indiferència natural que el feia somriure cada vegada que ella l'anava a veure, com si sabés que ella ho sabia, i efectivament ho sabia, i això li feia tornar-li el somriure.

Feia veure que estava absort llegint un llibre, assegut al llit i amb les ulleres de llegir al nas. Sempre feia coses així quan la Sophie entrava a l'habitació, fingia que no la veia, fingia que estava ocupat.

Va ordenar les pastilles, les va posar en petits gots de plàstic i n'hi va donar un. El va agafar, es va ficar les pastilles a la boca,

va acceptar un got d'aigua i se les va empassar, tot plegat sense alçar la vista del llibre. Després li va donar la segona dosi i va fer el mateix.

—Sempre tan saboroses —va dir, en veu baixa, i llavors va alçar la vista—. Portes unes arracades diferents, avui, Sophie.

Ella va estar a punt d'alçar una mà cap a l'orella.

—Pot ser —va dir.

—No, no pot ser, *són* diferents. Et queden bé.

La Sophie va anar cap a la porta i la va obrir.

—Puc prendre un suc, si no és cap molèstia?

—Sí —va respondre ella.

Quan es disposava a sortir va topar amb l'home que s'havia presentat com el cosí de l'Héctor. No era pas com l'Héctor: era prim però musculós, amb els cabells negres, més alt que la mitjana, amb uns ulls blaus molt atents que semblaven adonar-se de tot el que passava al seu voltant. El cosí li va fer un gest brusc amb el cap. Li va dir alguna cosa a l'Héctor en espanyol, l'Héctor el va contestar, i tots dos es van posar a riure. A la Sophie li va fer la sensació que ella formava part de la broma, i es va oblidar del suc.

La Gunilla Strandberg estava asseguda al passadís amb un ram de flors, mirant la infermera que sortia de l'habitació de l'Héctor Guzmán. La Gunilla la va examinar mentre s'acostava. Era felicitat el que veia? Aquella felicitat que un mateix no es reconeix? La dona va passar de llarg. A la butxaca del pit esquerre hi duia un petit pin que anunciava que era una «Germana Sophie»: llicenciada a la Sophiahemmet Högskola. I al costat del pin hi duia el distintiu amb el nom. La Gunilla va tenir el temps just per veure que es deia *Sophie*.

Va observar la Sophie quan passava. Tenia la cara maca. Maca en el sentit que el privilegi conferia: prima, discreta... i fresca. La infermera es movia amb lleugeresa, com si els peus simplement freguessin suaument el terra abans de fer el pas següent. La Gunilla va pensar que era un caminar atractiu. La va mirar fins que la Sophie va desaparèixer dins de l'habitació d'un altre pacient.

A la Gunilla li van venir al cap uns pensaments basats en equacions emocionals. Va mirar una altra vegada en la direcció cap on la Sophie acabava de desaparèixer, després cap a l'habitació 11, on hi havia l'Héctor Guzmán. Hi havia alguna cosa allà. Una energia... una forma emfatitzada d'una cosa invisible a ull nu. Una cosa etèria que aquella dona, la Sophie, s'havia endut amb ella de l'habitació.

La Gunilla es va aixecar i va caminar passadís avall. Va fer una ullada a la sala d'infermeria. Estava buida. Hi havia la llista de torns de la setmana penjada a la paret. Va mirar amunt i avall del passadís abans d'entrar-hi, es va acostar a la llista i hi va passar el dit tot buscant els noms.

Helena...

Roger...

Anne...

Carro...

Nicke...

Sophie...

Sophie Brinkmann, va llegir.

Va ficar el ram de flors en un gerro buit que hi havia en una tauleta auxiliar i va marxar. Un cop a l'ascensor, va agafar el mòbil, va trucar al despatx i va demanar que li busquessin l'adreça d'una tal Sophie Brinkmann.

En comptes de tornar cap a l'estació de Brahegatan, va agafar l'autopista des del Danderyd Hospital i es va dirigir cap a la zona residencial de Stocksund. Es va perdre enmig del laberint de carrers, que semblava ben bé que no la volguessin deixar arribar a la seva destinació, i va acabar conduint en cercles. Li feia la sensació que pujava i baixava turonets a la babalà, fins que al final va trobar el carrer que buscava. Va comprovar-ne la numeració i va aparcar just al davant d'un petit xalet de fusta de color groc amb detalls blancs.

Es va estar una estona asseguda darrere el volant, mirant els voltants. Era una zona tranquil·la, plena de bedolls frondosos a punt de florir. La Gunilla va sortir del cotxe i va sentir una forta olor de cirerer bord. Va fer tota una volta per mirar les cases del voltant. Després es va fixar en la casa de la Sophie. Era preciosa, més petita que les dels veïns, i li va fer la impressió que

estava menys ordenada que les altres. Es va tornar a girar, per comparar-les. No, la casa de la Sophie Brinkmann no estava desordenada, era normal. Eren les cases del veïnat les que eren estranyes, amb una mena de perfeccionisme, d'ordre avorrit i monòton. De nou es va fixar en la casa de la Sophie: més *viva*; la fusta no estava acabada de pintar, l'herba no estava acabada de tallar, el caminet de grava no estava acabat d'arreglar, els vidres no estaven acabats de fregar.

La Gunilla s'hi va acostar, va travessar l'entrada amb passos vacil·lants i va enfilel el caminet de grava cautelosament. Va treure el cap per la finestra de la cuina, que donava al carrer. El que en podia veure semblava de bon gust. Era una combinació d'objectes antics i nous: unes precioses aixetes de llautó, una cuina Aga, un taulell de roure vell. Un llum de sostre tan bonic, tan curiós i escaient, que per un moment va sentir una fiblada d'enveja. Va continuar mirant, i es va fixar en el ram de flors que hi havia en un gran gerro a la finestra del rebedor. Va veure un altre ram preciós a l'ampit d'una de les finestres del pis de dalt.

Mentre tornava a la ciutat amb el cotxe el cervell li va començar a treballar a tota velocitat.